

STEVAN SREMAC
Szerb Művelődési Központ
Zenta
www.stevansremac.org.rs

Szerbia, 24400 Zenta, Stevan Sremac utca 4.
Telefonszám és telefax: (+38124) (024) 817-055, Mobiltelefon: (062) 1-290-285
Adóazonosító szám: 1098654553, Kincstári folyószámla: 840-1207664-86
E-mail: sremac1855@gmail.com

A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ 2021. évi munkaprogramja

A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ az elmúlt tizennégy évben Zenta és a Tisza mente művelődési életének jelentős tényezőjévé vált, a szerb kultúra hordozójaként szervezte az irodalmi esteket, könyvbemutatókat, történelmi előadásokat, valamint a néptáncsoport és a vegyeskar munkáját. A 2021-es esztendőben ezekre az értékekre továbbra is fokozottan hangsúlyt kell fektetnünk.

Az elkövetkező időszakban azon dolgozunk, hogy a környék szerb nemzetiségű, hasonló profilú intézményeivel még gyümölcsözőbbé tegyük a már meglévő kapcsolatainkat, legfőképp a Boszniai Szerb Köztársaság Művelődési Központjával, a Budapesti Szerb Önkormányzattal, a podgoricai Szerb Nemzeti Tanáccsal, illetve a temesvári Szerb Egyesülettel.

A Szerb Művelődési Központ továbbra is a régió szerb művelődési intézményeinek gyűjtő helye, ezért a községünk területén tevékenykedő szerb kulturális egyesületekkel közösen (Miroslav Antić Kamaratársulat, Jovan Muškatirović Művelődéstörténeti Társaság, Szerb háborúk 1912-1920-as Veteránjai Leszármazottjainak Szövetsége) igyekszünk Zenta lakosságának művelődési és oktatási lehetőségeit szélesíteni.

Szerb Művelődési Központunk csatlakozott a „Venac liparskih gradova” szerveződéshez, ami ezidáig sajnos nem hozta meg a kellő eredményt, de fokozottabb együttműködéssel ezen településekkel reméljük, sikert érünk el. A SZMK bemutatkozhat ezen keresztül Požarevacon, Kragujevacon és Belgrádban.

A Szerb Művelődési Központ kiválóan működik együtt a község művelődési intézményeivel és kulturális egyesületeikkel, amelyek a tevékenységüket magyar nyelven folytatják, amit bizonyítanak a közös fellépések. Külön kiemelem a kimondottan termékeny együttműködésünket az Ispiláng és Pillikék Gyermekek Néptáncegyüttesekkel, valamint a Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központtal.

A SZMK tevékenységére külön eszközöket biztosítottunk adományokból, elérhetővé téve azokat a sikereket, amelyeket a Zentán kívüli rendezvényeken értünk el.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

1. A SZMK szerepkörének erősítése

A munkával töltött évek jelentős tekintélyt adtak a SZMK-nak, így tovább folytatjuk városunk bemutatását a zentai Idegenforgalmi Szervezettel együttműködve, ami azt eredményezte, hogy növekedett a kiállításunkra látogatók száma.

Az eddigi jó együttműködést tovább szeretnénk fejleszteni az Idegenforgalmi Szervezettel a turistacsoportok városnéző túráinak szervezésében, illetve a szervezet rendezvényein való jelenléttel a SZMK részvételével (mint a Tiszavirág Fesztivál és az I love Zenta Fesztivál).

A szerbiai könyvtárakkal szándékunkban áll folytatni városunk bemutatását kiadványainkon keresztül, a Zentán kívüli iskolákat pedig felkérjük, hogy szervezett formában küldjék tanulóikat állandó kiállításunk megtekintésére. Folytatjuk sikeres együttműködésünket a SZPE Jótékonyosság nevű turisztikai ügynökséggel, valamint az újvidéki, belgrádi és ópazovai idegenforgalmi szervezetekkel és Belgrád Rakovica községének civil szervezetével.

Terveink között szerepel szorosabbra fűzni kapcsolatainkat Niš városával. Az előző évek visszafogottsága után szeretnénk elérni a művelődési tartalmak fokozottabb cseréjét, kapcsolatba lépni a niši Múzeummal, hogy létrehozzunk egy olyan kiállítást, amely Sremac személyes tárgyait mutatná be a szülőházában. A SZMK bemutatkozása lenne a legjobb alkalom a kapcsolatok felvételére Niš és környékének művelődési intézményeivel. Niš városa továbbra is a SZMK népszerűsítést segíti Szerbiának abban a régiójában.

Emellett ápoljuk azokat a jó kapcsolatokat, amelyek a SZMK számára a személyes jó viszonyon túli értékekről is szólnak, mint amilyen az irodalmár és akadémikus Matija Bećković, az akadémikus Miro Vuksanović, dr. Dragan Stanić, Tanja Kragujević, Milan Belegišanin, az akadémikus Goran Petrović, dr. Milan Micić, Milisav Savić, Aleksandar Gatalić, Dragan Velikić, Ivana Dimić, Mihajlo Pantić egyetemi tanárral, Dušan Ivanić, Milivoj Nenin, Goran Maksimović, Slavko Gordić, Goran Vasin, Nenad Ninković, Slobodan Vladušić, Radoslav Eraković, az archeológus mgr. Marko Aleksić és mgr. Goran Ilijić (akik a továbbiakban is szeretnék vizsgálni a zentai csatához köthető tárgyi emlékeket), fenntartott jó kapcsolat.

Különösen fontos a Szerb Maticával fennálló közvetlen kapcsolat, annak könyvtárával, mivel az egy különösen kiemelkedő intézménye a szerb kultúrának. A 2015-ben felvett kapcsolatot 2021-ben tovább szándékozunk bővíteni az intézmény kiadványainak és programjainak bemutatásával.

Nagyon fontos számunkra történelmi előadássorozatunk megszervezése, amelyet nagy érdeklődés övezett a fontos történelmi események ismertetése kapcsán.

A történelmi előadásokat bővítenünk kell a nevezetes, tekintélyes és jótékonykodásaikról ismertté vált zentaiak bemutatásával. Ezen sorozat részét képezi majd többek közt a Joca Vujić, Trivuna Vlašić, Đene Branovački, Filip Đorđević, és mások bemutatását szolgáló estek megszervezése.

Említettük már, hogy 2015-ben a SZMK csatlakozott a „Venac liparskih gradova” szerveződéshez, amellyel 2021-ben komoly terveink vannak. Ez egy együttműködés mindazon városok között, amely városokban élt és tartózkodott Đura Jakšić. Ennek keretében be akarunk mutatkozni Požarevacon a Művelődési Központban, Kragujevacon, ugyancsak a Művelődési Központban, valamint Belgrádban Đura Jakšić házában.

Újra felvettük a kapcsolatot a beodari Bánáti Művelődési Központtal, Szerbia egyetlen magánkézben lévő művelődési központjával.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

2. Kiadói tevékenység

A SZMK-nak a 2021-es évbencéleszközökkel növekedett a költségvetése. Kiadói tevékenységre is van előlátott keret, ezért a SZMK azt tervezi, hogy legalább egy kiadványt megjelentet idén. Zenta monográfiájának szerb nyelvű változata van előrelátva mint terv, mivel ez hiánypótló kötet lenne.

3. A SZMK védőszentjének ünnepe (slava)

Az alapítvány védőszentjének ünnepét a kezdetektől kellő sikerrel ünnepeltük meg, ezért a SZMK a továbbiakban is megrendezi ezt az alkalmat. A műsor a pénzügyi lehetőségek függvényében fog alakulni.

A központ védőszentjének ünnepe augusztus 28-án lesz, amely magába foglalja a következőket:

- irodalmi est vagy történelmi előadás,
- énekcsoporthoz vagy néptáncgyűjtés, esetleg kamarakórus, kisebb színházi előadás (monodrámák, két főszereplő darab vagy színpadi jelenet) bemutatása alaklomhoz illő tartalommal vagy egy egész estés fellépése valamely művelődési egyesületnek,
- az ünnepi kalács megszelése és megszentelése a SZMK helyiségeiben.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírushatás megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

4. Néptáncscsoport (a csoport vezetőjének jelentése)

A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ néptáncscsoportja a 2021-es évben ott szeretné folytatni a munkáját, ahol abbahagyta a COVID-19 járvány miatt, azaz, az eredményes munkát folytatva szeretné behozni az elvesztegetett időt. Reméljük, a fejlődéshez lesznek elhivatottságunk és akaratunk. Nagyobb rendezvényeink, amelyek immár hagyományos jelleget öltöttek, a következők:

- a januári szenteste kóringyálónak fellépése,
- a csoport júniusi hagyományos fellépése,
- az októberi gyermek néptáncfesztivál.

Az egyéb hazai és nemzetközi rendezvények és fesztiválok közül csupán a legjelentősebbeket soroljuk fel:

- májusban rendezik a néptáncfesztivált Bjeljinában a „Pletenica” ME szervezésében,
- részt veszünk a valjevoi „Zlatni opanak” fesztiválon,
- a 61. újvidéki Zmaj játékokon úgyszintén részt veszünk,
- jelen leszünk az újvidéki „Mali jesmo al’ igrati znamo” gyermek néptáncfesztiválon,
- részt veszünk a Žabare-i „Pesma i igra moga kraja” fesztiválon,
- a szabadkai „Svome rodu i potomstvu” fesztiválon,
- valamint a szabadkai „Pesmom kroz igru” fesztiválon.

A fesztiválokra való részvétel legnagyobb anyagi kiadása az útiköltség, némely esetben pedig benevezési díjat is kell fizetni résztvevőnként.

Csak a legjelentősebb rendezvényeket soroltuk fel, de hozzá kell tennünk, hogy számos helyi jellegű rendezvényen is fellépünk, amelyeket a helyi intézmények és szervezetek szerveznek. Nyitottak vagyunk az együttműködés minden formájára, szívesen teszünk eleget hazai és külföldi meghívásoknak egyaránt.

Zenekarunk továbbra is úgy működik, hogy mindössze két kísérőnk van. Szükség esetén fellépéseken vagy fesztiválokon kíséritek bennünket olyan népzeneészek, akik nem állandó tagjaink, ami újabb anyagi kiadást jelent, amit eddig valamilyen módon megoldottunk.

A saját zenekar létrehozása nehézkesen alakul. Az egyik megoldás, ha a jelenlegi koreográfiáinkhoz minőségi zenei felvételeket készítenénk stúdióban, hat hangszerrel, ám ez is befektetést igényel. Ebben az esetben fellépéseinket CD-ROM (lemez) segítségével vihetnénk véghez, ami egyben a zenekar utaztatása tekintetében is magtakarítást jelentene. Zenei kísérőink a próbafolyamatban vennének részt, amit egyébként nehéz elképzelni közvetlen zenei jelenlét nélkül, főleg az új koreográfiák esetében. Terveink szerint tovább bővítjük az együttműködést a zentai Alapfokú Zeneiskolával és annak tanáraival.

Terveink között szerepel a néptánc népszerűsítése, főleg a fiúk körében. Velük kiegészülve még gazdagabbá válna a csoport repertoárja.

A „Đelam“ női énekcsoport a valjevói „Zlatni opanak” fesztiválon a saját kategóriájában elért 1. helyezést követően tervbe vette, hogy ismét indulnak ezen a fesztiválon, és természetesen más hazai és külföldi rendezvényen is. Azon igyekeznek, hogy növeljék a kar létszámát és kiegészítsék repertoárjukat igazi népdalokkal. Hozzáfogtunk egy fiatalokból álló énekcsoport létrehozásába is, amelybe jelenleg lányok tartoznak 13-tól 18 éves korig, és amely sikeresen működik.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

5. Vegyes kamarakórus

A kamarakórus éves terve mindenekelőtt a munka folytatásáról szól, a külső és a belső zenei hallás fejlesztéséről, ami az elmúlt időszak hiányosságainak továbblépését jelentené, kiemelt figyelemmel a zeneműveken belüli művészi részletek begyakorlására.

Az idei év fő feladata a repertoár bővítése, ami a Szerb Művelődési Központ alapszabálya szerint előírt feladat.

Célunk folytatni a munkát a zeneművek tudatos memorizálása és tolmácsolása terén, tudatosan fejleszteni a hangképzést, kialakítani magunkban az igényt az alapos gyakorlásra, elmélyíteni az ének szépsége iránti érzékenységünket, tökéletesíteni az előadói orgánusmot, emellett bővíteni zenei tudásunkat, fantáziánkat és művészi előadásunk esztétikai értékét.

Tervezett fellépéseink:

fellépés a Szent Száva-napi rendezvényen,

fellépés Petrőcön (április),

a zentai Alapfokú Zeneiskolában részt venni a Juniku Ildikó tanárnő tiszteletére adott emlékkoncerten (május),

fellépés a városnapi ünnepségen.

Az éves koncertprogramunk:

1. Vujić Aleksandar: Spasi Hriste Bože i pomiluj – két szólamban,
2. Nebo je tako vedro – örökzöld dal két szólamban,
3. Ti si rajski cvet – örökzöld dal két szólamban,
4. Ja ljubim Milu – örökzöld dal két szólamban,
5. Svi mi kažu – örökzöld dal egy szólamban,
6. Benc Arsenović Gabriella: Mirna pesma – két szólamban, zongora kísérettel,
7. Benc Arsenović Gabriella: Neverovatna pesma – egy szólamban, zongora kísérettel,
8. Na te mislim – örökzöld dal, egy szólamban, zongora kísérettel,
9. Bolujem ja – örökzöld dal, egy szólamban, zongora kísérettel,
10. Jutros mi je ruža procvetala – népdal, egy szólamban, zongora kísérettel,
11. Ivan Švager: Veče za snove – két szólamban,
12. Mozart: Ave verum – két szólamban, zongora kísérettel,
13. Biljana platno beleše – macedón népdal, két szólamban, zongora kísérettel,
14. Aidi nani – román népdal, két szólamban, zongora kísérettel,
15. 67-es úton – magyar dal, egy szólamban, zongora kísérettel,
16. Tancuj, tancuj – szlovák népdal, egy szólamban,
17. Mokranjac: Rosa plete ruse kose – részlet a 9. rukovet-ből, egy szólamban,
18. Mokranjac: Cveće cafnalo – részlet a 12. rukovet-ből, két szólamban,
19. Moszkvamenti esték – orosz dal, két szólamban,
20. Đorđe Balašević: Život je more – két szólamban, zongora kísérettel,

21. Đorđe Balašević: Lepa protina kći – két szólamban, zongora kísérettel,
22. Đorđe Balašević: Neki novi klinci – két szólamban, zongora kísérettel,
23. Zona dala – a Zona Zamfirovacímű filmből, egy szólamban, zongora kísérettel,
24. Puče puška – népdal, egy szólamban, zongora kísérettel.

6. Sremac napok

A már hagyományos Sremac napokat az író és akadémikus tiszteletére, mint az év fő eseményét, általában november 12-re és 13-ra tervezzük.

Elmaradhatatlan november 13-án a Sremac napok ünnepi ülése, amelyet a szerb irodalom ezen nagyságának szentelünk, ahol mindig Stevan Sremac munkásságáról értekeznek valamely tekintélyes szakember, irodalmár, egyetemi tanár, abból a célból, hogy irodalmi munkásságát egy újabb szemszögből világítsa meg. Az ünnepi ülés záró részében minden évben vendégszerepel egy országos hírű hivatásos színtársult.

A Sremac napok keretében az idén november 12-én irodalmi estet tervezünk vagy történelmi előadást.

Immár hagyomány, hogy a Stevan Sremac Általános Iskola diákjaival is találkozunk. Két év szünet után, 2021-ben szeretnénk ezt felújítani, mégpedig november 12-én 12.00 órakor Tode Nikoletić közreműködésével, aki gyermekirodalommal foglalkozik, hasonlóképp, mint amikor első alkalommal tartottunk gyermekfoglalkozást, amelynek igen nagy sikere volt. A diákok aktívan vettek részt a programban és a műhelymunkákban, amelyek Stevan Sremacról szóltak és a gyermekirodalomról általában.

A Sremac napok történéseinek terve:

- műhelymunka általános iskolásokkal, amelynek tematikája Stevan Sremac; a program vezetője Tode Nikoletić,
- irodalmi vagy történelmi est,
- ünnepi ülés,
- valamely hivatásos színház előadása,
- Zenta monográfiájának bemutatója.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

7. Egyéb tevékenységek

Mivel az irodalmi estek, a könyvbemutatók, a történelmi előadások, a film- és zenés estek immár hagyománnyá és ismertető jegyünké váltak, aminek köszönhetően a Szerb Művelődési Központ rendezvényeinek kialakult az állandó közönsége, akik követik a rendezvényeinket, emiatt 2021-ben még rendszeresebben kell a már megszokott időpontokban, péntekenként 19.00 órától megrendeznünk ezeket az esteket. A rendezvényeket a fiatalok igényéhez kell igazítani és őket kell szerepeltetni, illetve a fiatal alkotókat kell megszólítani, hogy ismertessék tevékenységi területeiket.

Hagyománya van annak, hogy a Szerb pravoszláv egyházközség által szervezett Vid-napi műsorban részt veszünk, fellép kórusunk és néptáncsoportunk. Idén is fontos helyen szerepel ez a bemutatkozás munkatervünkben.

Úgy véljük, intézményünknek nagyobb teret kellene kapnia a városnapi rendezvénysorozatban, az irodalmi estek és a kórustest mellett a gyermek néptáncsoportnak is be kellene mutatkoznia.

Tevékenységi tervünk a következő:

- kis kóringyálók,
- könyvbemutatók,
- a kórus hagyományos nagykoncertje,
- a néptáncsoport évi bemutatója,
- az orosz kultúra napjai,
- Vid-napi megemlékezés a templomban,
- történelmi előadások,
- a SZMK védőszentjének ünnepe (slava),
- irodalmi est a városnapi rendezvénysorozat keretében (a NIN-díjbanrészesült szerző estje),
- gyermek néptáncfesztivál,
- Sremac napok,
- a gyermekirodalom napjának ünnepe,
- a szláv írásbeliség napjának ünnepe.

A Stevan Sremac emlékszoba állandó kiállítását szeretnénk bővíteni azon intézményekkel való együttműködés keretében, amelyek gyűjteményében számunkra értéket képviselő relikvia, emléktárgy található, amellyel a SZMK tárlatát lehetne gazdagítani.

A felsorolt programok a SZMK pénzügyi lehetőségeinek megvalósulásának függvényében lesznek megtartva a résztvevők lehetőségeihez igazodva.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

8. A programok pénzelése

A 2021-es évre tervezett aktivitások pénzelését a 2021-es költségvetésből fedezzük, ahol ezek a programok fel vannak tüntetve.

A programok, mint például a kiadói tevékenység, főként adományokból kerül kivitelezésre, valamint tartományi pályázatokból, ami azt jelenti, hogy részt veszünk a Tartományi Művelődési Titkárság pályázatán, amely a művelődés teréntársfinanszírozást lát elő, valamint intézményünk pályázik felszerelésekre is, ahol céleszközökre számítunk.

Ugyancsak részt veszünk a Szerb Köztársaság Kormánya által megjelentetett, a Művelődési Minisztérium által kiírt pályázaton is az ott meghatározott lehetőségekhez mért projektumokkal.

Szándékunkban áll egyéb pénzügyi forrásokat is felkutatni a 2021-es évbena SZMK céljaira, amely területenleginkább városunk és környéke gazdaságának szereplőireszámítunk.

Zentán, 2021. február 02-án

A Szerb Művelődési Központ igazgatója
Basarić MIROSLAV

